

Fotóvilág – a szlovákiai magyar országos sajtó hivatásos fotósainak kiállítása a pozsonyi Brämer-kúriában. Fotóvilág – a szlovákiai magyar országos sajtó hivatásos fotósainak kiállítása a pozsonyi Brämer-kúriában. A tárlaton tizenegy fotóriporter több mint hatvan felvétele tekinthető meg

A Fotóvilág (A szlovákiai magyar országos sajtó hivatásos fotóriporterei 1948–2005) című kiállítást, amely szerdán nyílt A Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma pozsonyi székházában, a Brämer-kúriában napilapunk akár a sajátjának is tekinthetné bizonyos mértékig, ugyanis az ott kiállított fotók közül jó néhány az Új Szóban látott napvilágot, a kiállító fotóriporterek pedig volt és mai kollégáink. Akiknek sokkal egyszerűbb a dolguk, mint a tollforgatóké (illetve ma már inkább a billentyűzet-kopogtatóké), hiszen nekik csak a fényképezőgép gombját kell nyomkodni. Ez persze csak egy kis munkatársi provokáció: természetesen egyáltalán nem mindegy, hogy hol és mire fókuszálnak, és hogy mikor nyomják le azt a bizonyos gombot. Hogy abból olyan felvétel szülessen, ami „ütős”, ami felkelti az érdeklődést és szöveg nélkül is hatni tud.

A tárlat, amelynek kurátora Miklósi Péter, az első olyan kiállítás, amely a szlovákiai magyar sajtó hivatásos fotóriportereinek munkájából ad ízelítőt. Az eltelt csaknem hatvan esztendő alatt a hazai magyar sajtó nem dicsekedhetett túl sok hivatásos fotóriporterrel. Számuk máig alig több mint egy tucatra tehető. A mostani tárlat a fotóriporterek több generációját mutatja be, s az elmúlt évtizedek egy-egy pillanatát felvillantó munkáik révén rövid, képzeletbeli történelmi sétát is tehet a látogató, a „hőskortól” napjainkig.

A múltat, a kezdeteket idézte fel az ünnepélyes megnyitón József Attila-díjas írónk, Duba Gyula is, aki az első csehszlovák köztársaság harmincas éveiben, a Sarló mozgalom keretében indult Szociofoto-mozgalom jeles egyéniségeire is emlékezett. „Elgondolkodtató, talán a korra is jellemző, hogy nálunk nők voltak első művészei – mondta. – Mindenekelőtt Blüh Irén, Weiner Imre festő felesége. Aztán Rosie Ney, vagyis Földi Róza és a pozsonyi származású Zsigmondi Boris.” A Szociofoto művészei Duba Gyula szavai szerint egyszerre voltak társadalmi felfedezők és művészi újítók, Rosie Ney például nemzetközileg elismert művész volt a maga korában.

Miklósi Péter a tárlat kapcsán hangsúlyozta, hogy gyűjteményalapozó kiállításról van. „Ez azért lényeges – mondta –, mert szembenézve önnönmagunkkal, látnunk kell, hogy a Csallóköztől a Bodroghözig sajnos tékozlókként, pazarló módon bánunk saját örökségünkkel. Vonatkozik ez mind közéletünk, mind a művészetek szinte valamennyi területére. Pedig ha nem figyelünk oda az örökhagyókra, annak mi, az örökösök látjuk kárát; arról már nem is szólva, hogy így a szükségesnél, a kíváncsóságnál kevesebb jelet, nyomot, kicövekelt útírányt hagyunk majd az utánunk jövő nemzedéknek – immár az Európai Unió közösségében élő szlovákiai magyar generációknak. Ezért tartom alapozónak ezt a tárlatot, mert az országos terítésű szlovákiai magyar sajtó hivatásos fotósainak zöme eleddig csak elvétve, néhány csoportos vagy egyéni kiállításon lépett a széles körű nyilvánosság elé. Ám akkor is inkább művészi oldalukról mutakozhattak meg, semmint a szlovákiai magyar sajtó fotóriportereiként.” A szlovákiai magyar országos sajtó első hivatásos fotósa Prandl Sándor volt, aki 1961-től a Hét című hetilapban dolgozott főállásban. Napilapunk csak évekkel később, 1968-ban tett szert főállású fotóriporterre Tóthpál Gyula személyében.

„Ez a tárlat adósságtörlesztés, tisztelgés is egyben – mondta Miklósi Péter. – Tisztelgés

Írta: Új Szó

2006. február 25. szombat - Módosítás: 2006. február 25. szombat

az 57 esztendő szlovákiai magyar sajtójának hivatásos fotósai előtt, megkésett köszönet a kilencvenes évek derekán elhunyt Prandl Sándornak és Kontár Gyulának – és adósságtörlesztés lapjaink valamennyi fotóriporterével szemben.”

A Brämer-kúriában április 2-áig tizenegy fotóriporter – Prandl Sándor, Kontár Gyula, Igor Grossmann, Tóthpál Gyula, M. Nagy László, Könözi István, Gyökeres György, Lőrincz János, Vlado Gloss, Dömötör Ede és Somogyi Tibor – több mint hatvan felvétele tekinthető meg.

MISLAY EDIT